

HRVATSKA
REVIZORSKA
KOMORA

Stručno savjetovanje ovlaštenih revizora u organizaciji Hrvatske revizorske komore

za 2025. godinu

HRVATSKA
REVIZORSKA
KOMORA

Prikaz ključnih zahtjeva HSFI 18, *Vremenska ograničenost poslovanja*

mr.sc. Silvija Pretnar Abičić

Napomena

Sadržaj ovog prezentacijskog materijala je informativnog karaktera. Upotreba prezentacijskog materijala ne oslobađa korisnika od poduzimanja potrebnih mjera predostrožnosti prije njegove uporabe, odnosno ne oslobađa korisnika od obveze primjene izvornih zakonskih odredbi i pravila struke, s toga se Hrvatska revizorska komora i autor prezentacijskog materijala ne mogu smatrati odgovornima prilikom uporabe ili u vezi s uporabom sadržaja koji se nalazi u prezentacijskom materijalu.

Uporaba sadržaja i podataka iz ovog prezentacijskog materijala dopuštena je pod uvjetom navođenja izvora podataka, osim u slučajevima kada je naznačeno drugačije.

Sadržaj

1. Cilj standarda i obveznici primjene HSFI-a 18
2. Vremenski ograničeno poslovanje i plan nastavka poslovanja
3. Financijsko izvještavanje u postupku likvidacije
4. Priznavanje i mjerenje imovine i obveza, prihoda i rashoda u stečajnom postupku
5. Izvještavanje u stečajnom postupku
6. Objavljivanja u postupku likvidacije i stečajnom postupku

Uvodno

Neograničenosti vremena poslovanja (engl. going concern)

Jedno od općih načela financijskog izvještavanja.

Temelji se na pretpostavci da će poduzetnik vremenski neograničeno poslovati i da će poslovati u doglednoj budućnosti.

U takvim okolnostima smatra se da ne postoji namjera niti potreba likvidacije subjekta ili značajnog smanjenja opsega poslovanja.

Razlog donošenja HSFI-a 18:

HSFI i MSFI nisu propisivali niti dali smjernice na koji način će se prilagoditi osnova za sastavljanje financijskih izvještaja kada pretpostavka vremenske neograničenosti poslovanja nije zadovoljena (npr. prilikom stečaja, likvidacije), tj. nisu propisivali koja se osnova za sastavljanje financijskih izvještaja u takvim okolnostima treba primijeniti, pa je različito postupanje u praksi.

Uvodno

- HSFI 18 objavljen je u Nar. nov., br. 84/24 → stupio na snagu 1.1.2025. godine.
- Poduzetnik je dužan primjenjivati HSFI 18 za izvještajna razdoblja započeta na dan 1. siječnja 2025. godine ili nakon toga datuma.
- Stečajni postupci pokrenuti prije stupanja na snagu HSFI 18, dovršit će se primjenom računovodstvenih standarda koje je poduzetnik primjenjivao do stupanja na snagu HSFI 18.

Cilj standarda i obveznici primjene HSFI-a 18

- Cilj i sadržaj HSFI 18 – propisati pravila koja:
 - ✓ je potrebno primijeniti prilikom utvrđivanja primjerenosti korištenja pretpostavke o vremenski neograničenom poslovanju
 - ✓ se primjenjuju kad zbog činjeničnih i/ili pravnih okolnosti nije primjereno koristiti pretpostavku o neograničenosti vremena poslovanja čija se primjena zahtijeva HSFI-evima i MSFI-evima:
 1. računovodstvena pravila za priznavanje i mjerenje imovine, obveza, prihoda i rashoda, prezentaciju i obvezna objavljivanja
 2. pravila o strukturi i sadržaju financijskih izvještaja poduzetnika.

Cilj standarda i obveznici primjene HSFI-a 18

- **Obveznici primjene:** poduzetnici obveznici primjene Zakona o računovodstvu, neovisno o svojoj veličini, kod kojih postoji jedna ili više okolnosti navedenih u HSFI-u 18, ili neka druga okolnost koja upućuje na potencijalnu neprimjerenost ili neprimjerenost korištenja pretpostavke o vremenski neograničenom poslovanju (toč. 2.6. i toč. 5. HSFI 18).
- Izuzeće od primjene HSFI-a 18:

✓ poduzetnik za čiji je nadzor poslovanja nadležna HNB ili HANFA

✓ poduzetnika čiji su vrijednosni papiri uvršteni na uređeno tržište bilo koje države članice kako je uređeno zakonom kojim se uređuje tržište kapitala ili odredbama propisa kojim se prenosi Direktiva 2014/65/EU

✓ stečajne i likvidacijske mase nakon prestanka postojanja poduzetnika

Cilj standarda i obveznici primjene HSFI-a 18

- Poduzetnik (iz toč. 12. HSFI-a 18) za kojeg je utvrđena neprimjerenost korištenja pretpostavke o vremenski neograničenom poslovanju dužan je pri sastavljanju GFI primjenjivati relevantne odredbe HSFI-a 18 te na odgovarajući način primjenjivati MSFI/HSFI koje je dužan primjenjivati sukladno propisima koji uređuju računovodstvo kad je primjereno koristiti navedenu pretpostavku u dijelu koji nije uređen HSFI-om 18.
- Poduzetnik (iz toč. 12. HSFI-a 18) dužan je pri sastavljanju GFI na odgovarajući način primjenjivati MSFI/HSFI koje je dužan primjenjivati kad je primjereno koristiti pretpostavku o vremenski neograničenom poslovanju za poslovne godine za koje u trenutku utvrđenja neprimjerenosti korištenja navedene pretpostavke godišnji financijski izvještaji još nisu sastavljeni. U takvim GFI potrebno je priznati odgovarajuće umanjene vrijednosti pozicija iskazanih u aktivi u mjeri u kojoj se knjigovodstveni iznos te imovine neće nadoknaditi zbog prestanka poslovanja.
- Nakon što se utvrdi da je ponovo primjereno koristiti pretpostavku o vremenski neograničenom poslovanju, poduzetnik je dužan primjenjivati MSFI/HSFI u cijelosti, i to počevši od prve poslovne godine za koju utvrdi da je primjereno koristiti pretpostavku vremenski neograničenog poslovanja.

Vremenski ograničeno poslovanje i plan nastavka poslovanja

- Razmotriti primjerenost korištenja pretpostavke vremenski neograničenog poslovanja.

Korištenje pretpostavke o vremenski neograničenom poslovanju za poduzetnika **nije primjereno** (toč. 12. HSFI-a 18), ako:

a) osoba ili osobe poduzetnika koje su odgovorne za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja utvrde da je prestanak poslovanja i poduzetnika neizbježan

b) je nadležno tijelo poduzetnika donijelo odluku o prestanku poslovanja i postojanja poduzetnika i malo je vjerojatno da se ta odluka neće realizirati ili da će poduzetnik ponovo početi poslovati

c) je započet postupak likvidacije ili stečajni postupak i vjerojatnost povratka u redovno poslovanje je mala.

O primjerenosti korištenja pretpostavke o vremenski neograničenom poslovanju pri sastavljanju zakonskih financijskih izvještaja, uzimajući u obzir sve relevantne prilike poduzetnika, **odluku donosi i utvrđuje odgovorna osoba ili tijelo** koje je po zakonu odgovorno za sastavljanje tih zakonskih financijskih izvještaja.

Vremenski ograničeno poslovanje i plan nastavka poslovanja

- Prije sastavljanja zakonskih financijskih izvještaja za tekuću poslovnu godinu, potrebno razmotriti i utvrditi postoje li kakve okolnosti koje ukazuju na činjenicu da za potrebe sastavljanja tih financijskih izvještaja korištenje pretpostavke vremenski neograničenog poslovanja **potencijalno nije primjereno**.
- Okolnosti povezane s potencijalnim prestankom poslovanja (toč. 16. HSFI 18) su:
 - ✓ narušena rentabilnost ili nastavak narušavanja rentabilnosti kapitala i rezervi,
 - ✓ teškoće vezane za likvidnost poslovanja,
 - ✓ potencijalna nemogućnost refinanciranja poslovanja,
 - ✓ gubitak značajnih kupaca,
 - ✓ poremećaji u isporukama dobavljača,
 - ✓ nedostatak odgovarajućih ljudskih resursa,
 - ✓ mogućnost pokretanja predstečajnog postupka, uvođenja izvanredne uprave, postojanja stečajnih razloga, pokretanja stečajnog postupka.

Vremenski ograničeno poslovanje i plan nastavka poslovanja

- Ako je uočena jedna ili više prethodno navedenih okolnosti, poduzetnik je za potrebe utvrđivanja primjerenosti pretpostavke o vremenski neograničenom poslovanju, **dužan pripremiti plan nastavka svojeg poslovanja** za buduće i za tekuće, ako tekuće razdoblje nije završeno, plansko razdoblje (toč. 17. HSFI 18).
 - ✓ *Tekuće plansko razdoblje je razdoblje koje traje 12 mjeseci i obuhvaća tekuću poslovnu godinu za koju se sastavljaju zakonski financijski izvještaji, ako ta poslovna godina nije završena. Plansko razdoblje nakon kraja tekuće poslovne godine ne može biti kraće od 12 mjeseci.*
 - ✓ *Buduće plansko razdoblje je razdoblje od dvanaest mjeseci koje se neposredno nastavlja na tekuću poslovnu godinu za koju se sastavljaju zakonski financijski izvještaji.*

Vremenski ograničeno poslovanje i plan nastavka poslovanja

- **Iznimno** (toč. 17. HSFI 18), poduzetnik **nije dužan izraditi plan** nastavka poslovanja, ako je iz činjeničnih okolnosti jasno vidljivo da je prestanak poslovanja i poduzetnika neizbježan.
 - ✓ obveza: opisati i dokumentirati činjenične okolnosti zbog kojih korištenje pretpostavke o vremenskoj neograničenosti poslovanja nije opravdano.
- Također, **plan** nastavka poslovanja **ne izrađuje se** za poduzetnike iz toč. 12. b) i c) HSFI-a 18 (jer je već donesena odluka o prestanku poslovanja ili pokrenut stečaj ili likvidacija).

Vremenski ograničeno poslovanje i plan nastavka poslovanja

- Nadalje, prema toč 19. HSFI 18: iako je utvrđeno da je prestanak poslovanja i poduzetnika neizbježan (toč. 12. a) HSFI 18), **nije potrebno sastaviti plan** nastavka poslovanja, ako je poduzetnik u posljednje 3 uzastopne godine i u tekućoj poslovnoj godini, odnosno na kraju tih poslovnih godina:

✔ a) iskazao stopu rentabilnosti kapitala i rezervi (neto dobiti na početni kapital i rezerve) veću od 4%

✔ b) kapital i rezerve u bilanci na kraju svih razdoblja bile su barem jednake temeljnom kapitalu i rezervama koje poduzetnik po statutu, društvenom ugovoru ili zakonskim propisima dužan imati

✔ c) poduzetnik nije imao značajnih kašnjenja u podmirivanju dospjelih obveza

✔ d) ne postoje druge okolnosti koje bi ukazivale na potencijalnu neprimjerenost korištenja pretpostavke o vremenski neograničenom poslovanju poduzetnika

- Obveznici zakonske revizije - ispunjenje uvjeta pod toč. a) i b) utvrđuje se na temelju revidiranih financijskih izvještaja, samo ako je revizor za svaku od tih godina izdao nemodificirano mišljenje.
- Ako je revizor modificirao mišljenje, poduzetnik mora razmotriti modifikacije i provesti usklađenja koja smatra nužnim.
- Ako poduzetnik nije obveznik zakonske revizije, ispunjenje uvjeta pod toč. a) i b) utvrđuje se na temelju zakonskih financijskih izvještaja koje je utvrdilo nadležno tijelo poduzetnika.

Vremenski ograničeno poslovanje i plan nastavka poslovanja

- Obveznik koji je dužan pripremiti plan nastavka poslovanja, **planom mora obuhvatiti** (toč. 21. i 22. HSFI 18):
 - a) planski račun dobiti i gubitka (MSFI: planski izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti)
 - b) planski novčani tok – plan likvidnosti na tromjesečnoj osnovi
 - c) plansku bilancu (MSFI: planski izvještaj o financijskom položaju)
 - d) podatke o osnovnim pretpostavkama i prognostičkim metodama koje su korištene za izradu dijelova plana pod toč. a) do c)
 - e) objašnjenje promjena značajnih pozicija u planskim segmentima za toč. a) do c)
 - f) zaključak o tome je li primjereno korištenje pretpostavke o vremenski neograničenom poslovanju za potrebe sastavljanja zakonskih financijskih izvještaja.

Vremenski ograničeno poslovanje i plan nastavka poslovanja

Planska bilanca i račun dobiti i gubitka

- ✓ sastavljaju se, u strukturi i sadržaju, sukladno računovodstvenim propisima primjenjivim na sastavljanje zakonom propisanih FI za poslovnu godinu za koju se utvrđuje primjerenost korištenja pretpostavke o vremenski neograničenom poslovanju

Planski novčani tok

- ✓ sastavlja se na kvartalnoj osnovi, sukladno strukturi koja je propisana primjenjivim računovodstvenim propisima
- ✓ dodatno mora sadržavati i objašnjenja očekivanih promjena u planskom razdoblju

Plan nastavka poslovanja

- ✓ mora sadržavati i usporedive usporedne podatke za prethodne dvije godine, a koji su izvedeni iz utvrđenih zakonskih financijskih izvještaja i prilagođeni za jednokratne stavke i druge stavke čiji nastanak se ne može razumno očekivati u nastavku poslovanja poduzetnika.
- ✓ Za svaku takvu stavku potrebno je obrazložiti njenu vrstu i visinu iznosa te poziciju u temeljnim financijskim izvještajima u kojima je stavka bila uključena.

Vremenski ograničeno poslovanje i plan nastavka poslovanja

- Planske pretpostavke koje se mogu koristiti za izradu plana su, npr. (toč. 26. HSFI 18):
 - ✓ stope promjene ključnih pozicija planskih prihoda i rashoda u odnosu na ranija usporediva razdoblja,
 - ✓ kamatne stope,
 - ✓ devizne tečajeve,
 - ✓ kretanje prodajnih i nabavnih cijena i količina za glavne grupe proizvoda i/ili usluga,
 - ✓ uvjete naplate poslovnih potraživanja i plaćanja obveza prema dobavljačima.
 - ✓ postotak naplativosti potraživanja od kupaca.
- Prilikom sastavljanja financijskih izvještaja razmotriti i događaje nakon datuma bilance.

Vremenski ograničeno poslovanje i plan nastavka poslovanja

- Plan nastavka poslovanja mora biti vjerodostojan, a da bi se osigurala njegova vjerodostojnost potrebno je voditi računa o (toč. 27. HSFI 18):
 - ✓ mora biti sukladan planu poslovanja kojeg je sastavilo i odobrilo nadležno tijelo poduzetnika,
 - ✓ mora polaziti od potpunih i istinitih povijesnih podataka na kojima se temelje očekivanja o budućem poslovanju,
 - ✓ u planu moraju biti sadržani podaci i financijske informacije o budućem poslovanju i moraju biti usporedivi s istovrsnim podacima i financijskim informacijama u povijesnim financijskim izvještajima za prethodne dvije poslovne godine,
 - ✓ plan mora biti sastavljen primjenom razumnih i realnih pretpostavki i uobičajenih prognostičkih metoda,
 - ✓ plan mora sadržavati točne obračune,
 - ✓ plan mora prezentirati financijske informacije i bilješke na jasan i nedvosmislen način.
- Plan nastavka poslovanja: čuvati i to na način i u rokovima koji su propisani za knjigovodstvene isprave.

Financijsko izvještavanje u postupku likvidacije

- Za poduzetnika koji je u postupku likvidacije, za potrebe primjene HSFI-a 18 te priznavanje i mjerenje imovine i obveza u likvidaciji, poslovnim godinama smatraju se sve uzastopne poslovne godine za koje se utvrdi neprimjerenost korištenja pretpostavke o vremenski neograničenom poslovanju, bez obzira je li riječ o formalnoj li neformalnoj likvidaciji.
- Stečajni postupak se u kontekstu HSFI-a 18 ne smatra likvidacijom.
- Poduzetnik u likvidaciji na odgovarajući način primjenjuje onaj okvir financijskog izvještavanja (MSFI/HSFI) koji je dužan primjenjivati u uvjetima kad je primjereno koristiti pretpostavku o vremenski neograničenom poslovanju.

Financijsko izvještavanje u postupku likvidacije

- **Voditi računa:** Za one knjigovodstvene iznose pojedinačnih pozicija bilance koji nisu nadoknadivi/unovčivi u cijelosti ili djelomično, poduzetnik mora priznati ispravak vrijednosti u iznosu koji nije nadoknativ/unovčiv (toč. 32. HSFI 18).
- Kod priznavanja i mjerenja rezerviranja, potrebno je uzeti u obzir okolnost prestanka poslovanja i poduzetnika.
- Promjene knjigovodstvenih iznosa koje su nastale zbog prestanka poslovanja i likvidacije, potrebno je priznati u bilanci u okviru revalorizacijskih rezervi, a u bilješkama iskazati odvojeno od ostalih revalorizacijskih rezervi. (toč. 34. HSFI 18).
- U trenutku realizacije/unovčenja predmeta imovine na koju se odnose, te revalorizacijske rezerve potrebno je prenijeti u ostale prihode ili ostale rashode. (toč. 35. HSFI 18).

Financijsko izvještavanje u postupku likvidacije

- Poduzetnik je dužan za jednu poslovnu godinu ili dvije uzastopne poslovne godine, u slučaju da je jedna od njih kraća od 12 mjeseci, koje neposredno prethode danu početka zakonskog likvidacijskog postupka, ako za te poslovne godine nije primjereno koristiti pretpostavku vremenski neograničenog poslovanja, na odgovarajući način primjenjivati računovodstvene propise koje bi bio dužan primjenjivati da vremenski neograničeno posluje.
- Na kraju tih izvještajnih razdoblja, potrebno je priznati umanjenje vrijednosti svih pozicija iskazanih u aktivi u mjeri u kojoj se knjigovodstveni iznos tih predmeta imovine neće nadoknaditi u likvidaciji zbog prestanka poslovanja. (toč. 36. HSFI 18).

Financijsko izvještavanje u postupku likvidacije

- Ako je nad poduzetnikom započet formalni postupak likvidacije, obvezno mora provesti inventuru imovine i obveza na dan početka likvidacijskog postupka.
- Na temelju te inventure, na datum početka likvidacijskog postupka, poduzetnik je dužan sastaviti i utvrditi početnu bilancu/izvještaj o financijskom položaju uz odgovarajuću primjenu odredbi računovodstvenih propisa o priznavanju i mjerenju, a koje bi primjenjivao da je primjereno koristiti pretpostavku o vremenski neograničenom poslovanju. (toč. 37. HSFI 18).
- Dodatno, u formalnoj likvidaciji, poduzetnik je dužan u zakonskim financijskim izvještajima za ukupno razdoblje likvidacije objaviti početnu bilancu koju sastavlja sukladno odredbama zakona kojim se uređuju trgovačka društva.

Priznavanje i mjerenje imovine i obveza, prihoda i rashoda u stečajnom postupku

- Priznavanje i mjerene imovine i obveza **prije i na početku** stečajnog postupka
- Priznavanje i mjerene imovine i obveza te prihoda i rashoda **tijekom** stečajnog postupka

Priznavanje i mjerenje imovine i obveza, prihoda i rashoda u stečajnom postupku

- **Prije i na početku stečajnog postupka**
 - Poduzetnik je dužan za jednu poslovnu godinu ili dvije uzastopne poslovne godine, u slučaju da je jedna od njih kraća od 12 mjeseci, koje neposredno prethode danu pokretanja stečajnog postupka, ako za te poslovne godine nije primjereno koristiti pretpostavku vremenski neograničenog poslovanja, na odgovarajući način primjenjivati računovodstvene propise koje bi bio dužan primjenjivati da vremenski neograničeno posluje.
 - Na kraju tih poslovnih godina, potrebno je priznati umanjenje vrijednosti svih pozicija iskazanih u aktivi u mjeri u kojoj se knjigovodstveni iznos neće nadoknaditi u stečajnom postupku zbog prestanka poslovanja. (toč. 39. HSFI 18).
 - Ako je izvedivo, uz financijske izvještaje za razdoblje koje neposredno prethodi početku stečajnog postupka, potrebno je objaviti dopunsku informaciju koja uključuje početnu stečajnu bilancu sukladno odredbama HSFI-a 18.

Priznavanje i mjerenje imovine i obveza, prihoda i rashoda u stečajnom postupku

- **Na datum otvaranja stečajnog postupka**, obvezno se mora provesti inventura imovine i obveza te na taj datum sastaviti početna stečajna bilanca u skladu sa pravilima priznavanja, mjerenja i klasifikacije imovine i obveza u skladu s odredbama HSFI-a 18 koje se odnose na stečajni postupak. (toč. 40. HSFI 18).
- Stečajni upravitelj dužan je:
 - a) procijeniti fer vrijednost uz pretpostavku, ako je primjenjiva, prisilne prodaje za predmete imovine koja je namijenjena unovčenju
 - b) utvrditi opseg i fer vrijednost imovine za koju je izvjesno da će se prodati kao gospodarska cjelina ili da će biti uključena u stečajni plan kao imovina s kojom se planira nastaviti poslovanje.

Priznavanje i mjerenje imovine i obveza, prihoda i rashoda u stečajnom postupku

- Procjena fer vrijednosti vrši se uz pomoć ulaznih pretpostavki/parametara, podataka i modela procjene koji se temelje na razumnoj osnovi.
- Procjena se mora odgovarajuće dokumentirati, te obuhvatiti:
 - ✓ opis i izvor korištenih kritičnih ulaznih pretpostavki/parametara;
 - ✓ opis korištenih podataka i njihovog izvora;
 - ✓ opis metode procjene i objašnjenje razloga primjerenosti te metode u danim okolnostima;
 - ✓ opis korištene kontrolne metode i njezinog rezultata;
 - ✓ analizu osjetljivosti na promjene ulaznih pretpostavki/parametara;
 - ✓ obrazloženje razumne osnove za donošenje konačnog zaključka o iznosu procjene te
 - ✓ iznos ili raspon procjene.
- U slučaju da je utvrđen raspon procjene, potrebno je obrazložiti osnovu za zaključak o pozicioniranju iznosa procjene u tom rasponu.

Priznavanje i mjerenje imovine i obveza, prihoda i rashoda u stečajnom postupku

- Priznavanje i mjerenje prije i na početku stečajnog postupka (toč 44.-66. HSFI 18)

Stavka	Priznavanje i mjerenje
Dugotrajna nematerijalna imovina	<p>Ako se može prodati, u početnoj se bilanci mjeri prema procijenjenoj fer vrijednosti uz pretpostavku prisilne prodaje. Ako takva pretpostavka nije primjenjiva, po fer vrijednosti, ali uvijek najviše do iznosa povijesnog troška u trenutku nabave.</p> <p>Knjigovodstveni iznosi predmeta nematerijalne imovine koji se ne mogu unovčiti, ispravljaju se za iznos koji se ne može unovčiti.</p>
Dugotrajna materijalna imovina	<p>Mjeri se u početnoj bilanci prema fer vrijednosti uz pretpostavku prisilne prodaje. Ako takva pretpostavka nije primjenjiva po tržišnoj vrijednosti, a uvijek najviše do iznosa povijesnog troška u trenutku nabave.</p> <p>Imovina u najmu i prava na korištenje iskazuju se zasebno i vrednuju po nadoknadivom iznosu.</p>

Priznavanje i mjerenje imovine i obveza, prihoda i rashoda u stečajnom postupku

Stavka	Priznavanje i mjerenje	Stavka	Priznavanje i mjerenje
Ulaganja u vlasničke instrumente	Vrednuju se po fer ili neto fer vrijednosti. Ako cijena ne kotira na aktivnom tržištu i ako se fer vrijednost ne može pouzdano utvrditi, ulaganja se mjere po trošku nabave umanjenom za umanjenje vrijednosti.	Zalihe sirovina i materijala, rezervnih dijelova, nedovršene proizvodnje i poluproizvoda, gotovih proizvoda, trgovačke robe, biološke imovine i poljoprivrednih proizvoda	Mjere se u početnoj bilanci prema neto utrživoj vrijednosti. Zalihe koje se koriste u daljnjoj proizvodnji ili poslovanju mjere se prema zahtjevima HSF1 10 – Zalihe/MRS 2 – Zalihe.
Ostala financijska imovina	Mjere se po fer vrijednosti ili povijesnom trošku prilagođenom za umanjenje vrijednosti (ako je potrebno), u slučaju kada se fer vrijednost ne može pouzdano procijeniti.	Potraživanja	Mjere se prema nižem od amortiziranog troška umanjeno za gubitak od umanjenja vrijednosti i neto utržive vrijednosti.
Dani zajmovi i ulaganja koja se drže do dospijeca	Mjere se prema amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope, te se korigiraju za umanjenje vrijednosti (ako je potrebno). Financijska ulaganja koja se ne ukamaćuju mjere se po diskontiranoj vrijednosti, te se dodatno vrijednosno ispravljaju zbog nenadoknadivosti (ako je potrebno).	Nedospjela potraživanja, koja se ne ukamaćuju	Mjere se prema diskontiranoj vrijednosti na dan koji prethodi danu početka stečajnog postupka.
Otkupljene vlastiti dionice/udjeli	Ne priznaju se.	Novac u banci i blagajni	U početnoj bilanci iskazuje se prema nominalnoj vrijednosti, osim u slučaju da postoje razlozi protiv vrednovanja po nominalnom iznosu.
Potraživanja za upisani, a neuplaćeni upisani kapital	Mjere se prema ugovorenoj vrijednosti.	Aktivna vremenska razgraničenja troškova	Ona koja se ne mogu unovčiti, ne priznaju se u početnoj bilanci kao imovina.
Financijska imovina, potraživanja i novčana sredstva u valuti različitoj od eura	Treba preračunati u eure primjenom referentnog tečaja Europske središnje banke na dan početne stečajne bilance.	Imovina koja je opterećena pravima trećih strana	Iskazuje se posebno.
		Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja	U početnoj bilanci iskazuju se kao da su dospjeli.
		Dugoročne financijske obveze i obveze iz poslovanja	U početnoj bilanci iskazuju se kao kratkoročne financijske obveze i obveze iz poslovanja.

Priznavanje i mjerenje imovine i obveza, prihoda i rashoda u stečajnom postupku

Stavka	Priznavanje i mjerenje
Obveze prema vjerovnicima viših isplatnih redova, obveze prema vjerovnicima nižih isplatnih redova, razlučnim i izlučnim vjerovnicima te vjerovnicima osporenih tražbina	Iskazuju se zasebno.
Obveze prema vjerovnicima za tražbine povezane s raskidnim uvjetom	Iskazuju se zasebno.
Obveze	Iskazuju se u iznosima koji su usklađeni sa iznosima prijavljenih tražbina vjerovnika. Ako do sastavljanja početne bilance obveze još nisu usklađene s prijavljenim tražbinama vjerovnika, te obveze koje prema zakonu koji uređuje stečajne postupke ne treba prijaviti, priznaju se u iznosima koje utvrdi stečajni upravitelj.
Obveze prema vjerovnicima koji svoje tražbine ne prijave na vrijeme	Iskazuju se u početnoj bilanci samo ako priznavanje dopušta zakon koji uređuje stečaj pravnih osoba.
Dugoročna pasivna razgraničenja	Ne iskazuju se u početnoj bilanci, osim mogućih obveza koje su nastale do datuma bilance ili je izvjesno da će nastati tijekom postupka koje se iskazuju kao kratkoročne.
Obveze u valutama različitim od eura	Treba preračunati u eure primjenom referentnog tečaja Europske središnje banke na dan početne bilance.
Nedospjele financijske i poslovne obveze koje se ne ukamaćuju	Mjere se po diskontiranoj vrijednosti.
Pozitivne i negativne razlike između vrijednosti imovine i obveza u početnoj stečajnoj bilanci koja proizlazi iz primjene točaka HSFI-a 18 koje se odnose mjerenje imovine u stečaju	Priznaju se kao stavka kapitala – unutar pozicije revalorizacijska rezerva koja može imati dugovni ili potražni saldo.

Priznavanje i mjerenje imovine i obveza, prihoda i rashoda u stečajnom postupku

- **Tijekom** stečajnog postupka
 - Pozicije aktive iskazane u početnoj stečajnoj bilanci priznaju se, mjere i klasificiraju na kraju svake poslovne godine za vrijeme trajanja stečajnog postupka u skladu s odredbama HSFI-a 18, a koje se odnose na početnu bilancu u stečajnom postupku. (toč. 67. HSFI 18).
 - Na transakcije koje su nastale tijekom stečajnog postupka, poduzetnik treba primijeniti onaj okvir financijskog izvještavanja (MSFI/HSFI) koji je sukladno propisima dužan primjenjivati kod vremenski neograničenog poslovanja u dijelu koji uređuje priznavanje i mjerenje imovine, obveza, prihoda i rashoda. (toč. 68. HSFI 18).

Priznavanje i mjerenje imovine i obveza, prihoda i rashoda u stečajnom postupku

- **Priznavanje i mjerenje tijekom stečajnog postupka (toč 69-.74. HSFI 18)**

Stavka	Priznavanje i mjerenje
Zalihe koje se koriste u proizvodnji tijekom stečajnog postupka	Mjere se prema zahtjevima HSFI 10 – Zalihe/MRS 2 – Zalihe.
Potraživanja nastala tijekom stečajnog postupka	Priznaju se odvojeno i mjere prema zahtjevima HSFI 11 – Potraživanja/MSFI 9 – Financijski instrumenti.
Financijska ulaganja nastala tijekom stečajnog postupka	Priznaju se odvojeno i mjere se prema zahtjevima HSFI 9 – Financijska imovina /MSFI 9 – Financijski instrumenti.
Obveze nastale tijekom stečajnog postupka	Priznaju se odvojeno i mjere se prema zahtjevima HSFI 13 – Obveze/MSFI 9 – Financijski instrumenti.
Dugotrajna materijalna i nematerijalna imovina tijekom stečajnog postupka	Obračunava se amortizacija dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine i navedena se imovina testira na umanjenje vrijednosti sukladno zahtjevima HSFI 5 – Dugotrajna nematerijalna imovina i HSFI 6 – Dugotrajna materijalna imovina, odnosno MRS 38 – Nematerijalna imovina i MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema te MRS 36 – Umanjenje vrijednosti imovine.

Priznavanje i mjerenje imovine i obveza, prihoda i rashoda u stečajnom postupku

Stavka	Priznavanje i mjerenje
Prihodi i rashodi koji nastaju tijekom stečajnog postupka	<p>Mjere se prema zahtjevima primjenjivog okvira financijskog izvještavanja koji se zbog prestanka poslovanja i poduzetnika primjenjuje na odgovarajući način. Pri izradi temeljnih financijskih izvještaja potrebno je uzeti u obzir i sljedeće specifičnosti:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Ako stečaj traje dulje od poslovne godine koja počinje otvaranjem stečajnog postupka, knjigovodstveni iznosi pozicija aktive iz početne bilance koje nisu unovčene do kraja te poslovne godine se na zadnji dan poslovne godine moraju uskladiti s pravilima vrednovanja iz HSFI 18 koja se odnose na početnu stečajnu bilancu u korist ili na teret revalorizacijskih rezervi.2. Pozitivna razlika između unovčene vrijednosti predmeta stečajne mase i njezine procijenjene knjigovodstvene vrijednosti u bilanci, iskazuje se u ostalim приходima kao prihod od unovčenja imovine, a negativna razlika između tih stavki u ostalim rashodima kao rashod od unovčenja stečajne imovine.3. U trenutku unovčenja pripadajući dio revalorizacijskih rezervi po osnovi ranijih povećanja ili smanjenja knjigovodstvene vrijednosti prenosi se u ostale prihode ili u ostale rashode.

Izvještavanje u stečajnom postupku

- Standardni GFI prema Pravilniku o strukturi i sadržaju GFI.
- **Dodatno se sastavljaju i u bilješkama objavljuju posebni izvještaji:**
 - ✓ završna bilanca,
 - ✓ izvještaj o rezultatu poslovanja i unovčenju imovine
 - ✓ izvještaj o novčanim tokovima
- HSFI 18 propisuje oblik i minimalni sadržaj posebnih izvještaja.
- U bilješkama se mora posebno prikazati sva imovina koja je u tuđem vlasništvu ili je opterećena pravima drugih osoba.

Izvještavanje u stečajnom postupku

Oblik i sadržaj posebne bilance (toč. 76. HSFI 18)

Imovina

- ✓ 1. Nematerijalna imovina
- ✓ 2. Materijalna imovina
- ✓ 3. Zalihe – početna bilanca
- ✓ 4. Zalihe – stečene nakon početka postupka
- ✓ 5. Potraživanja nastala do početka postupka
 - 5.1. Potraživanja od kupaca
 - 5.2. Potraživanja za upisani, a neuplaćeni kapital
 - 5.3. Druga potraživanja
 - 5.4. Potraživanja koja su osporena tijekom postupka
- ✓ 6. Potraživanja nastala tijekom postupka
- ✓ 7. Financijska imovina nastala do početka postupka
- ✓ 8. Financijska ulaganja nastala tijekom postupka
- ✓ 9. Novčana sredstva
- ✓ 10. Izvanbilančni zapisi

Obveze

- ✓ 1. Obveze prema članovima društva
 - ✓ a. Rezultat procjene imovine
 - ✓ b. Rezultat poslovanja za vrijeme stečajnog postupka
- ✓ 2. Obveze prema izlučnim vjerovnicima
- ✓ 3. Obveze prema različnim vjerovnicima
- ✓ 4. Obveze prema zaposlenima, koje se podmiruju kao troškovi postupka
- ✓ 5. Obveze prema vjerovnicima osporenih tražbina
- ✓ 6. Obveze prema vjerovnicima viših isplatnih redova
- ✓ 7. Obveze prema vjerovnicima nižih isplatnih redova
- ✓ 8. Obveze prema ugovornim tražbinama
- ✓ 9. Obveze koje su osporene tijekom postupka
- ✓ 10. Obveze za financiranje nastale tijekom postupka
- ✓ 11. Obveze iz poslovanja nastale tijekom postupka
- ✓ 12. Obveze za troškove vođenja postupka i ostale obveze
- ✓ 13. Izvanbilančni zapisi

Izvještavanje u stečajnom postupku

Oblik i sadržaj posebnog izvještaja o rezultatu poslovanja i unovčenju imovine (toč. 78. HSFI 18)

- ✓ 1. Prihodi od prodaje u tijeku stečaja
- ✓ 2. Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, robe i usluga
- ✓ 3. Ostali poslovni prihodi
- ✓ 4. Ukupni prihodi
- ✓ 5. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda
- ✓ 6. Troškovi robe, materijala i usluga
- ✓ 7. Troškovi osoblja
- ✓ 8. Amortizacija
- ✓ 9. Vrijednosna usklađenja
- ✓ **10. Bruto dobit iz operativnog poslovanja**
- ✓ 11. Prihodi od udjela u dobiti
- ✓ 12. Prihodi od kamata i drugi prihodi od financiranja
- ✓ 13. Troškovi kamata i drugi rashodi financiranja
- ✓ **14. Bruto dobit iz redovnog poslovanja**
- ✓ 15. Neto prihodi/rashodi od unovčenja dugotrajne nematerijalne i materijalne imovine
- ✓ 16. Neto prihodi/rashodi od unovčenja potraživanja i financijskih ulaganja
- ✓ 17. Neto prihodi/rashodi od unovčenja zaliha iz početne bilance
- ✓ 18. Ostali prihodi/rashodi od unovčenja imovine iz početne bilance
- ✓ 19. Troškovi postupka
- ✓ 19.1. Troškovi nagrada stečajnom upravitelju
- ✓ 19.2. Drugi troškovi postupka
- ✓ **20. Bruto dobit**
- ✓ **21. Porez na dobit**
- ✓ **22. Neto dobit ili gubitak**

Izvještavanje u stečajnom postupku

Oblik i sadržaj posebnog izvještaja o novčanim tokovima (toč. 79. HSFI 18)

- ✔ Početno stanje novčanih sredstava
- ✔ **1. Primici od unovčenja imovine**
- ✔ – Novčani primici od naplate potraživanja od kupaca iz početne bilance
- ✔ – Novčani primici od unovčenja financijske imovine iz početne bilance
- ✔ – Novčani primici od unovčenja zaliha iz početne bilance
- ✔ – Novčani primici od unovčenja dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine iz početne bilance
- ✔ – Ostali novčani primici od unovčenja imovine iz početne bilance
- ✔ **2. Primici od poslovanja tijekom postupka**
- ✔ **3. Raspoloživa novčana sredstva (1 + 2)**
- ✔ **4. Novčani izdaci u poslovanju tijekom postupka**
- ✔ **5. Novčani izdaci u svezi s postupkom**
- ✔ – Novčani izdaci za nagrade stečajnom upravitelju
- ✔ – Ostali novčani izdaci u svezi s postupkom
- ✔ **6. Raspoloživa novčana sredstva za isplate vjerovnika (3.- 4.-5.)**
- ✔ – Novčani izdaci za plaćanje obveza iz početne bilance, koje se podmiruju kao troškovi postupka
- ✔ – Novčani izdaci za isplatu prema razlučnim vjerovnicima
- ✔ – Novčani izdaci za isplatu prema izlučnim vjerovnicima
- ✔ – Novčani izdaci za isplatu prema vjerovnicima viših isplatnih redova
- ✔ – Novčani izdaci za isplatu prema vjerovnicima nižih isplatnih redova
- ✔ **7. Konačno stanje novčanih sredstava**

Objavljanja u postupku likvidacije i stečajnom postupku

- U bilješkama je potrebno objaviti (toč. 81. HSFI 18):

Otvoren stečajni postupak

- ✓ posebne izvještaje sukladno toč. 76. do 79. HSFI-a 18

U postupku likvidacije i otvoren stečajni postupak

- ✓ informacije sukladno okviru financijskog izvještavanja koji na odgovarajući način primjenjuje (HSFI/MSFI), a koji bi bio dužan primjenjivati da vremenski neograničeno posluje

U postupku likvidacije i otvoren stečajni postupak

- ✓ dodatne informacije

Objavljanja u postupku likvidacije i stečajnom postupku

Dodatne informacije

- ✔ naziv, adresa poduzetnika, pravni oblik poduzetnika, država osnivanja, naznaka da je nad poduzetnikom otvoren stečajni postupak ili postupak likvidacije (kod formalne likvidacije),
- ✔ opis vrste poslovanja,
- ✔ izjava o osnovi za sastavljanje financijskih izvještaja,
- ✔ sažetak značajnih računovodstvenih politika u postupku likvidacije ili stečajnom postupku,
- ✔ broj i nominalna vrijednost, ili ako ona nije dostupna knjigovodstvena vrijednost dionica ili udjela,
- ✔ ako postoji više klasa dionica, broj i nominalna vrijednost ili ako ona nije dostupna, knjigovodstvenu vrijednost dionica svake klase dionica,
- ✔ postojanje svih potvrda o sudjelujućim interesima, konvertibilnim zadužnicama ili sličnim vrijednosnim papirima, zajedno s podacima o njihovom broju i pravima koja se po njima priznaju,
- ✔ iznos predujmova i kredita odobrenih članovima administrativnih, upravnih i nadzornih tijela poduzetnika, zajedno s podacima o kamatama, stopama, glavnim uvjetima i otplaćenim iznosima te obvezama preuzetim u njihovo ime po osnovi bilo kakvih garancija prikazan u ukupnom iznosu za svaku kategoriju
- ✔ osnova mjerenja stavaka financijskih izvještaja, te planirani opseg i vremenski raspored unovčenja stečajne mase ili, ako je primjenjivo, plan unovčenja likvidacijske imovine u likvidaciji,
- ✔ pregled nedovršenih sudskih sporova,
- ✔ za stavke uključene u financijski izvještaj koje jesu ili su izvorno bile izražene u stranoj valuti poduzetnik objavljuje temelj konverzije u izvještajnoj valuti,
- ✔ iznos naknade članovima administrativnih upravnih i nadzornih tijela, ovisno što je primjenjivo.

Objavljanja u postupku likvidacije i stečajnom postupku

Dodatne informacije

- ✓ za svaku skupinu dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine, zaliha, financijske imovine, potraživanja, obveza treba objaviti vrijednosti navedene imovine i obveza prema pravilima priznavanja i mjerenja iz HSFI-a 18 te razdoblje u kojem se očekuje njihova realizacija. Za svaku vrstu imovine objavljuje se:
 - korištena metoda procjene,
 - ključne pretpostavke (primjerice: rok unovčenja, diskontna stopa, korištene stope rasta, način pozicioniranja u rasponu procjena i slično) sa izvorima podataka,
 - iznos i postotak umanjenja zbog korištenja pretpostavke o prisilnoj prodaji,
 - korištena kontrolna metoda procjene, ako je primjenjivo,
 - teškoće kod procjenjivanja,
 - podaci o procjenitelju, ako je korišten vanjski procjenitelj,
 - ograde iz izvještaja o procjeni vanjskog procjenitelja ako je korišten.

Izvori i literatura:

- HSFI 18, Vremenska ograničenost poslovanja, Nar. nov., br. 84/24

Hvala na pozornosti!

mr.sc. Silvija Pretnar Abičić

RSM Croatia d.o.o.

silvija.pretnar@rsmcroatia.hr